

Przedpłata na „Gaz. Nar.“ wynosi:

we Lwowie na prowincyi za grania	1 zł. 50 ct.	2 zł.
za granicami	4 zł. 50 ct.	6 zł. 7 zł. 50 ct.
za granicami	9 zł.	12 zł. 15 zł.

Prezentacja prywatna, jakoto o zaręczynach, weselach, nabożeństwach żałobnych, pogrzebach, nekrologi, opisy uci i zabaw prywatnych, balów, odczytów i koncertów, doniesienia i lub o znalezionych przedmiotach i t. d. do umieszczenia tylko za opłatą po 50 kopiejki.

Przedpłata kosztuje 6 ct.

GAZETA NARODOWA

wychodzi w dwóch wydaniach: dla Lwowa o godzinie 8 rano — dla prowincyi o godzinie 7 wieczorem.

REDAKCJA: ul. Kopernika 7. I piętro od 10-12 rano i od 5-6 wieczorem.

Redaktor: Dr. ALEKSANDER VOGEL.

BIURA ADMINISTRACYI: ul. Karola Ludwika 3 (kolej) otwarte od godz. 8 rano do 7 wieczorem bez przerw.

na ustroju akcyjnego.

W ostatnich czasach rozpoczęło ministerstwo skarbu pracę nad przeprowadzeniem nowego systemu akcyjnego. Jak się dowiadujemy, minister skarbu dr. Karł zakomunikował przedwzrostkiem odnośnym ministerstwu stanowisko administracyi skarbowej w tej sprawie. Polega ono na tem, że administracya skarbowa uważa natychmiastowe rozpoczęcie reformy ustawy o stowarzyszeniach akcyjnych, oraz jej jak najrychlejsze przeprowadzenie za naglące, równocześnie zaś proponuje, aby jako zarządzenie przejściowe aż do wejścia w życie ustawy o akcjach, ogłoszoną została w dzienniku ustaw państwa wskazówka (Regulativ) któraby zawierała szereg norm, objaśniających publiczności, obowiązujących zarazem rząd, a zawierających postanowienia co do dalszej działalności ministerialnej komisji dla stowarzyszeń w udzielaniu i zmienianiu koncesyj (potwierdzaniu i zmienianiu statutów towarzystw akcyjnych).

Co się tyczy samej ostatecznej reformy systemu akcyjnego, ministerstwo skarbu stoi na stanowisku zniesienia systemu udzielania koncesyj i dozwolenia swobodnego zakładania towarzystw akcyjnych. W miejsce dotychczasowego orzeczenia administracyi państwowej wejść mają w życie obiektywne przepisy ustawowe, które będą musiały odpowiadać wszystkim wymaganiom rzeczywistego położenia austriackiego przemysłu i wewnętrznego obrotu ekonomicznego. W tym kierunku będzie należało spełnić zadanie w trzech kierunkach: 1) ściśle materialne normy prawa akcyjnego, 2) naznaczenie granicy, wewnątrz której także na przyszłość obowiązywać ma wymagania koncesyj państwowej, 3) nadzór ze strony państwa, ekstenzywnie ograniczony, intensywnie wzmożony.

Materialne normy prawa akcyjnego, które powinny być dość ścisłe, lecz nie surowe, aby mogły szkodzić duchowi przedsiębiorczości i muszą zaprowadzić dostateczną odpowiedzialność zarówno za zakładanie (wraz z powiększeniem kapitału zakładowego) jak za administracyę towarzystwa już ukonstytuowanego, w i teresie publiczności, poszczególnych akcjonariuszów, mniejszości akcjonariuszów i wierzycieli. Zasada wolności asocjacyi i zakładania towarzystw, wprowadzona przez zniesienie systemu koncesyjnego, ma być zupełnie konsekwentnie przeprowadzona.

Ministerstwo skarbu stoi pod tym względem na stanowisku, że po zupełnym zniesieniu patentu o stowarzyszeniach z r. 1852, należy przytem wyraźnie zaznaczyć, że towarzystwo akcyjne, lub akcyjne komandytowe, obowiązane jest do poprzedniego uzyskania koncesyi państwowej, zarówno jak osoby prywatne w tych wypadkach, w których ma wejść w życie przedsiębiorstwo, obowiązane do koncesyi ze względu na przedmiot. Obowiązek otrzymania koncesyi z tytułu formy stowarzyszenia odpada zatem, a pozostał ma tylko obowiązek z tytułu przedmiotu przedsiębiorstwa.

Trzecim zadaniem byłoby wprowadzenie osobnego, fachowo zorganizowanego nadzoru ustawowego. Nowa organizacya nadzoru państwowego obejmować winna dwie katego-

rye: 1) Ogólny, akcyjno-prawny nadzór państwowy, wykonywany przez władze polityczne, w razie potrzeby w porozumieniu z innymi odnośnymi władzami. 2) Szczegółowy nadzór państwowy nad niektórymi rodzajami przedsiębiorstw, posiadających wybitną publiczną doniosłość, mający być wykonywanym przez umyślnie powołane organy fachowe.

Uregulowanie nadzoru państwa co do całego zakresu towarzystw akcyjnych, należy mianowicie włączyć do nowego ustawodawstwa akcyjnego zarówno ze względu na systematykę, jak niemniej w interesie skutecznego ukształtowania tego nadzoru; po za tem będzie należało ustanowić więcej rozwinięty nadzór państwowy, stosownie do każdorazowej potrzeby, a więc wobec niektórych szczególnych towarzystw, jak koleje, zakłady ubezpieczeniowe, banki itp. a dla takich postanowień ustawowych będzie możliwym i zasadniczo stosownym dać miejsce poza prawem akcyjnym, choćby z tego powodu, że taki specjalny nadzór państwowy, który wymagałby fachu fachowej organizacyi, odnosił się bądź do przedmiotu przedsiębiorstwa i obejmowałby instytucye, nieposiadające formy towarzystw akcyjnych (towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń, wzajemne zakłady kredytowe). Pod względem praktycznym także i to uregulowanie tego specjalnego nadzoru państwowego należałoby włączyć do nowej ustawy akcyjnej przez umieszczenie w niej odpowiedniego ustawowego upoważnienia, w każdym zaś razie przeprowadzić należałoby to uregulowanie równocześnie z reformą akcyjną.

Co się tyczy formalnego postępowania, które wybrałoby należało przy opracowywaniu nowej ustawy akcyjnej, byłoby zdaniem ministerstwa skarbu godnem życzenia przyspieszenie i gruntowne rzeczowe wyczerpanie jej, aby przy należących do zakresu ministerstwa sprawiedliwości pracach około redakcyi ustawy, miano wzgląd na dwie strony: ryholnego zestawienia i o ile możności najtętniej ułożonego kwestyonaryusza o celnie nieukniknionej zasięgnięcia zdania kół fachowych, a przedewszystkiem oficjalnych korporacyi fachowych (Izb handlowych, krajowych Rad dla kultury itp.) a następnie nawiązania już podczas prac redakcyjnych łączności ministerstwa sprawiedliwości z innymi odnośnymi ministerstwami, a mianowicie pod postacią specjalnego komitetu ministerialnego, utworzonego już teraz, a zwoływanego od czasu do czasu, aby już w razie redagowania ustawy można było dojść do porozumienia co do punktów zasadniczych.

Jak już wyżej wspomniano, ministerstwo skarbu proponuje, jako tymczasowe zarządzenie przed wejściem w życie ostatecznej reformy ustawy akcyjnej, stworzenie i ogłoszenie w dzienniku ustaw państwa wskazówek (Regulativ) któreby rząd obowiązywały, a publiczność z dostateczną pewnością objaśniały. Chodziłoby przytem głównie o przeszerzenie i kompilacyę dyrektyw, uwzględnianych dotychczas w tradycyi komisji dla stowarzyszeń. Duch, który powinienby przytem ożywiać przyszłą reformę ustawy akcyjnej, musiałby świadomie lub nieświadomie wyosiąć swe zamiary już na tej kompilacyi. Byłoby rzeczą niemałego znaczenia, aby do tych wskazówek włączono postanowienia terminowe.

Ponieważ cel tej kompilacyi, jako zarządzenia tymczasowego, wymaga jak najwyższego jej opracowania, musiałyby te tymczasowe wskazówki ministerialnej komisji dla stowarzyszeń, ograniczyć się do jak najzwięźlejszej formy i do zestawienia najważniejszych punktów do orientacyi publiczności, jednak i tę zwięźłą formę należałoby podzielić na dwie części, z których jedna regulowałaby normy istniejących mniej więcej we wszystkich akcyjnych towarzystwach wspólnych stosunków, druga zaś normy innych, jeszcze, specjalnych stosunków w towarzystwach akcyjnych o oznaczonym przedmiocie przedsiębiorstwa (banki, koleje, przedsiębiorstwa transportowe itp.)

Pierwszy sejm polski w Kurytybie i liga polska w Brazylii.

Zapowiadany od dawna Sejm polski, czyli zjazd delegatów towarzystw polskich w Brazylii, odbył się, jak donosi *Gaz. handl. geograf.*, dnia 3 maja br. z wielką uroczystością i jak najlepszym powodzeniem. Kto znał stosunki panujące wśród Polaków parańskich jeszcze przed rokiem, ten zrozumie, jakiej olbrzymiej energii po rzeba było użyć, jakich ofiar i poświęcenia swego własnego ja trzeba było złożyć na ołtarzu dobra publicznego — aby doprowadzić do skutku raz powzięty szczerzy zamiar skupienia żywiołu polskiego i powołania go do nowego życia. Jeszcze przed rokiem trudno było, z powodu panującej niezgody, ambicyj prywatnych i intryg wrogów polskości — skupić w Kurytybie kilku ludzi oelem zawiazania zwykłego towarzystwa polskiego; jeszcze przed pół rokiem, gdy myśl zwołania sejmu polskiego zaojęła tylko kielkować — stało puszozyków, renegeatów i zaprzańców, chciało wzmówić w ludność polską, iż myśl ta się nigdy nie uda i że wszędzie piany tego rodzaju są porywane się „z motyką na słońce“.

Kilka ostatnich dni poprzedzających sejm upłynęło, jak donosi *Kuryer Parański*, na wykończaniu ostatecznych prac, przeznaczonych dla obchodu dnia 3 maja. Komitet w ostatnich szczególnie dniach krzątał się gorliwie, przygotowując wszystko na sejm. Przybyli reprezentanci kolonij i towarzystw w S. Mateuszu, Rio Claro, Porto Uniao, Pontagrossa, Guajavira, Castro, S. Bento, Rio Vermelho, Lucena i wielu innych; nadto przybyli z Europy pp. profesor Kureyusz, Jarzymowski, dr. Piechnik i Stachoń.

Uroczystość w kościele Rosario, gdzie przed ołtarzem ustawy się dzieci polskie w konfederatkach i ubraniach polskich pod wodzą nauczycieli pp. Krzyżanowskiego i Krakowskiego, była wspaniała. Po nabożeństwie wyszedł na kazalnicy ks. Osowski i wypowiedział półgodzinne, prawdziwie szczerze polskim duchem owiane kazanie. Następnie zeszli się nozestnicy sejmu w salę wielkiej towarzystwa włoskiego, ubranej flagami i zienienią. Za przygotowanym stołem, nad którym lśnił sztandar tow. Łączność i Zgoda, stanął p. Lucyan Stencel, prezes komitetu, i uważając sejm za otwarty, prosił p. Melińskiego o przemówienie. P. Meliński, jako gospodarz komitetu w kilku ciepłych słowach przywitał przybyłych gości, poczem marszałkiem sejmu

przez aklamacyę okrzyknięto niedawno przybyłego prof. Kureyusza.

P. Stencel odczytał swój referat o położeniu politycznym Polaków. Referat zawierał w końcowych punktach żądanie uchwalenia przez Sejm protestu przeciw rozbirowi Polski.

P. Meliński odczytał swój referat o kolonizacyi, jej dziejach i przyszłości, który jako praca źródłowa niezawodnie wywrzeł swój skutek, poczem p. Radziszewski wygłosił rzech o szkolnictwie polskiem w Paranie. Z kolei zgłoszony i znakomicie opracowany referat p. Krzyżanowskiego o konstytucyi Związku, odesłano do komisji złożonej z 12 członków, która ma się nim zająć. Na zakończenie ogłoszono zawiązanie ligi polskiej w południowej Ameryce i zakomunikowano to w języku portugalskim przybyłym gościom. Z pomiędzy przybyłych przemawiali dr. Generoso Marques, Nestor de Castro senator Correia de Freitas, Antoni Negro i poeta Tapintanga. Po odpowiedzi ze strony komitetu zamknięto obrady.

Zapadły jednomyślnie następujące uchwały, które przekazane zostały komitetowi wykonawczemu:

- 1) założenie związku stowarzyszeń pod nazwą Liga polska dla Południowej Ameryki z siedzibą w Kurytybie;
- 2) utworzenie komisji dla wychodźstwa i kolonizacyi;
- 3) założenie Kasy wsparcia i zaopatrzenia na starość;
- 4) tworzenie towarzystw, szkół i bibliotek polskich;
- 5) wydawanie własnego organu. Za organ Ligi Polskiej uznano „Kuryera Parańskiego“.

Wieczorem odbył się w teatrze przedstawienie amatorskie „Kościuszkę pod Racławicami“. Przed wzniesieniem się kurtyny muzyka odegrała hymn brazylijski, który obecni również jak bezpośrednio po nim odegraną „Jeszcze Polska nie zginęła“ wysłuchali stojąco. Gdy przebrzmiały tony muzyki, zastana wzniosła się w górę i grono amatorów odegrało dramat historyczny, wskazujący przebudzenie się chłopów i ich walkę za owozję. Ze sceny płynęły tony niesłychanych jeszcze w Brazylii publicznie pieśni narodowych polskich i muzyka akompaniowała im znakomicie. W chwili gdy zionek nasz, grający rolę Kościuszki, przysięgał słowa „Tak mi dopomóż Panie Boże i niewinna Syna jęgo męko!“ z orkiestry popłynął hymn „Boże coś Polskę“.

Po wyczerpaniu programu, w dniu następnym jedynie zostały prace dla komitetu i omawianie różnych spraw między delegatami.

Ruch antyżydowski.

Frysztak dnia 19 czerwca.

Owe rozruchy, które przypaściło 13 chłopów śmiercią zaszyły we Frysztaku we czwartek 16 b. m. w dzień targowy dla miasta i okolicy. Targ w ów dzień był ożywiony i jak zwyczajnie dwa razy na miesiąc całe miasto pełne było chłopów. Również i kościół był przepelniony. Przed południem nie zapowiadało późniejszego nieszczęścia. Chłopi kupowali, co im było potrzebne w sklepach

OGŁOSZENIA I PRZEDPŁATĘ przyjmują: w Lwowie: Administracya Gazety Narodowej, ul. Karola Ludwika 1. 3; w Paryżu: C. Adam Giboreau, rue de Varenne Paris; we Wiedniu: Haasenstein & Vogles (Otto Mase) Wahlisberggasse 10 — Mosse Seilerstraße 2 — A. Oppelk Grünengasse 10 — M. Duska Nachf. Max Angenfeld & Co. Lessner Wallzeile 6 — Schallek Wallzeile 11 — Danneberg, I. Wallzeile 19; w Hamburgu: A. Neher: w Frankfurtu: n. M. Haasenstein & Vogles, G. L. Daube & Comp; w Warszawie: Zolotarew & Freudler.

CENA OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia zwykłe 10 ct. za spaltowy wiersz drobnym drukiem lub jego równoważnik. — Nadpłatę za wiersz lub jego równoważnik 10 ct. — Gieśy publiczności za wiersz lub jego miejsce 5 ct. — Prywatna korespondencya 3 ct. od wiersza. Karty korespondencyjne dla drobnych ogłoszeń 10 ct.

Fejleton muzyczny.

(Kantaty Mickiewiczowskie).

(Dokończenie)

Następuje część śpiewana naprzemian przez basy i tenory w potężnym unisonie i głosy kobiece podzielone. Melodya tu, choć niejednolita, gdyż prowadzona naprzemian przez głosy męskie i żeńskie, wybija się swą molową melodyą, przeprowadzoną w harmonii spokojnej, płynnej, jędrnej i kunsztownej, lecz bynajmniej na błyskotliwy efekt nieobliozonej.

Po melodyjnym Trio, śpiewanym przez cały chór, każe autor wracać do części pierwszej i nią kończy polones.

Polones ów, rzecz łatwa i piękna, jest

wcale poważnym nabytkiem do repertuaru choralnego każdego towarzystwa, które rozporządza chórem mieszanym. My z prawdziwą przyjemnością konstatajemy znaczny postęp w tem nowem dziele młodego muzyka, który, zmuszony warunkami bytu mieszkać na kresach, rozwija swój talent, nie ustając w pracy i dorzucając cegiełkę po cegiełce do skarbnicy wiedzy i doświadczenia.

„Elegia“ M. Swierzyńskiego jest pracą muzyka, znającego dobre środki, którymi rozporządza jakkolwiek z wyciągu fortepianowego układanego widocznie z intencyą możliwego uprzystępnienia dla szerszego kół tego dzieła, nie można nabrać należytego wyobrażenia o brzmieniu tegoż w szacie orkiestralnej — jednak tu i ówdzie na każdej stronicy niemal, wycierają tam szczególży jakich najlepszy i najdoświadczeńszy niepowstydziliby się muzyk — P. Swierzyński prowadzi głosy w sposób sobie właściwy nie powiodziałbym nadzwyczajny lecz w sposób, który prace jego robi rzeczą świeżą i piękną

piękną niesp dzianek i nieznanym efektów.

Kantata ta zdaje się być kompozycyą przeważnie orkiestralną, chóry bowiem jeśli nie występują jako współdziałający czynnik, to mają rolę więcej epizodyczną z wyjątkiem końcowego chóru, który swą wspaniałością miłe po przegraniu zostawia wrażenie. — Dzieło p. Swierzyńskiego tworcy kilku pięknych kompozycyji choralnych (kantata Kościuszkowska, Marsz sokółów itd.) i zwyciężył na turniejach konkursowych, godne jest zaprodukowania.

Jak się pisze kantaty i wogole choralne rzeczy dla młodzieży szkolnej tego może nauczycy taki stary weteran i praktyk jak prof. Signio. Nasze chóry gimnazyalne, w których z jednej leko, i na drugą „robi“ się „kawalki“ do mszy św. na niedzielę — nie mają tej wprawności i tej rutyny, by mogły śpiewać rzeczy większe i kunsztowniejsze. Repertuar kościelny na cały rok szkolny jest tak wielki, iż nauka tegoż i przygotowania do Mic-

kiewiczowskich wieczorków, które młodzież w każdym gimnazjum corocznie urządza, jeśli nie są osobno prowadzone — niedozwalają absolutnie na naukę pieśni świeckich.

Jak się pisze krótkie, łatwe a melodyjne i piękne rzeczy dla takich chorków dał wyborny przykład prof. Signio — jego też kantata przy całej swej melodyjności ma jeszcze to dogodność, iż wyczerzenie jej jest prakcie bez trudu. Kantatę tę wykonały połączone chóry wszystkich lwowskich szkół średnich na wspólnym obchodzie pod kierownictwem autora niniejszego sprawozdania.

Ks. Franciszek Walczyński autor tak zaszczytnie znanych preludyi organowych nie siląc się na nadzwyczajności melodyjne, dał też piękną i śpiewną kantatę młodzieży, iż prawdziwa wdzięczność mu się od tejże należy. Akompaniament organowy prowadzony czterogłosem pozwala melodyę tę śpiewać i w chórze. Pięknym i nader szczerliwie pomyslanym ustępem jest chór a kapella po którym każe autor powracać do części pierw-

szej. Rzecz to godna polecenia każdemu chórowi szkolnemu.

P. Urbenek Edmund wydał 2 zeszyty „Śpiewnika Mickiewiczowskiego“ i kantatę pomieścił na pierwszym miejscu. — Kantata taka melodia jest dość śpiewna, a choć czasami mimowoli natrąca o znane temata jest rzeczą dobrze pomyślaną i pięknie opracowaną w stopniach odpowiadających młodocianemu duchowi. — Śpiewnik oprócz kantaty zawiera: Pieśń o Wili, melodya do Alpharu — piosenkę o żołnierzu tułaczem — Śłowiczku mój — Chór strzelców — Pieśń Filaretów — Pieśń z wieży — Pierwiosnek i Pożegnanie — i pod względem typograficznym przedstawia się doskonale w ozem zasługą drukarni p. Z. Golloba. Garść tych prac, a z nią i autorowie tychże dobrze zasłużyli się około dodania podniosłości obchodowi Mickiewiczowskiemu.

Stanisław Bursa.

20, wszystko ludzkie już w wieku i przeważnie żonaci. Osierociłi razem dwadzieścioro kilkoro dzieci.

Sekcyi dziesięciu zabitych lub zmarłych od ran dokonano w sobotę rano, pogrzebano zaś ich ciała, jak już donosiliśmy, po południu w asystencyi wojska. Asystencya dlatego była potrzebna, bo po śmierci dwunastu ludzi i po scenach, jakie się w czwartek na rynku, a później u Łoża konających, przeniesionych do szkoły, działy, ludność frysztacka i okolice jest mocno wzburzona i groźnie patrzy na żandarmeryę. Siyohac nawet odgrzącała się, że tylko przed wojskiem ustępują, a po jego odejściu wywrą straszną zemstę. Dowodem, że tak jest, był fakt, który zaszedł wieczorem z piątku na sobotę. W Łyce pod Strzyżowem chłopci wpadli do domu dzierżawcy jednej części tej wsi Schiffa i zniszczyli wszystko, co tylko w domu i na obejściu znaleźli. Schiff z rodziną już przedtem umknął do Fryszta. Niszczycielskie zapędy tłumu lekkiego wstrząsnęły peterswazy p. Lisicki, właściciel drugiej części Łęki. Część Łęki, którą dzierżawił Schiff, należy do Walaucha, także żyda.

We Frysztaku jest obecnie komenda pułku sprowadzonego z Rzeszowa i rozkwatowanego po wsiach w powiecie strzyżowskim. Do Fryszta też, obsadzono piechotą i huzarami, sprowadzając uwięzionych chłopów.

Krosno dnia 19 czerwca.

Z Rzeszowa przybył tu batalion piechoty który rozlokowano w Korczyniu. Dużi i Jedliczu a nadto porosyła mniejsze patrole po wsiach. Dotychczas większych zaburzeń nigdzie nie było. W Snochodzie pod Krosnem pijanych czterech robotników ciesielskich zrobiło z karcmarzem awanturę przyczem rozbili mu szynkwias i wybili mu szyby. W Odrzykoniu podobne awantury wyprawili niedorostki z czterech karczmach. Takież zajścia miały miejsce w Ustronnej, Turaszówce i w Korczyniu.

Strzyżów 20 czerwca.

Tylko w Niawodnej miały miejsce wczoraj pomniejsze rozruchy — zresztą w całym powiecie panował spokój.

Zagorz 20 czerwca.

W niedzielę wieczorem ekscedenci wywołali zaburzenia, których ofiarą padły przedwszystkiem szyby w domach żydowskich. Przyszło tu wojsko i zapanował spokój.

N. Sącz 20 czerwca.

Na Żalubińcu zaszło się wczoraj, na ekscesy antysemitki, obecność atoli wojska nie dopuściła do jakichkolwiek zajść.

Krakowski Czas donosi:

Z ostatnim komunikatem Kola polskiego stała się jakaś dziwna pomyłka. Komunikat, ogłoszony w dziennikach wiedeńskich, a następnie powtórzony przez dzienniki krajowe, nie jest dosłownie zgodny z tekstem uchwały, powziętej przez Kolo. Dzienniki opuściły kilka wyrazów, które jednak mają doniosłe znaczenie i w innym świetle przedstawiają rzecz całą. Widocznie którzyś z dziennikarzy, oblegających korytarze podczas dyskusyi Kola polskiego, pochwyliłi jakąś notatkę z projektu uchwały i takową podali zaraz do dzienników wiedeńskich, a z tą dostawała się ona i do dzienników krajowych. Notatka ta jest podobna do uchwały, ale stylizowana jest w taki sposób, jak gdyby tu chodziło tylko o zwalczanie antysemitki agitacyi lub prowadzenie walki z X. Stojalowskim. Tymczasem tak zupełnie nie jest, a wygląda to na to tylko przez to, że w notatce do dzienników wiedeńskich opuszczone w rezolucyi Kola polskiego ustęp, zaznaczający wyraźnie, iż Kolo uważa za konieczne zwalczać nie tylko wszelkie rozruchy w kraju, lecz także „wielkie różności rewolucyjne”. Nie odnosi się to zatem bynajmniej do żadnego stronnictwa, ani szczególnie do klubu X. Stojalowskiego, ale do wszystkich dążeń rewolucyjnych, objawiających się w agitacyi żywiółów radykalnych, w pismach i zgromadzeniach, balamujących bezkarnie szerokie masy ludności, przedwszystkiem do agitacyi socyalistycznych wśród ludu, gdyż socjaliści są właśnie zawsze i wszędzie w naszym kraju tylko rewolucyjnym żywiołem. O ile wiemy, cała dyskusya także w Kole polskiem w tym kierunku się toczyła i wszyscy uznawali, że nawet obecne napaści na żydów są tylko wynikiem ogólnego rewolucyjnego ruchu, który od kilku lat za sprawą radykalnych agitatorów nurtuje masy ludowe.

Lwów dnia 20 czerwca.

Galicjyjscy żydowscy posłowie tak długo chodzili koło Kola polskiego, dopóki nie wywołali znanej uchwały, wyrażającej zaufanie w energię p. namiestnika hr. Pinińskiego, ale mimo to polecającej prezydium Kola, udanie się do hr. Thuna, aby nie szczydził w zastosowaniu jak najenergiczniejszych środków celem stłumienia rozruchów antysemitki w Galicyi, a nadto, aby zwrócił się w tej sprawie i do ministra sprawiedliwości. Uchwała ta Kola polskiego, czyniąca zadość życzeniom posłów żydowskich, była, o ile dotyczyła odniesienia się do hr. Thuna co najmniej zbyteczną — nie można było bowiem wątpić, iż bez względu na charakter rozruchów, namiestnik hr. Piniński zarządził wszy-

stko co odpowiednie, aby tamę im położył. O ile zaś wspomniana uchwała Kola dotyczyła zwrócenia się do ministra sprawiedliwości, była wprost niewłaściwą i szkodliwą.

Od owej bowiem chwili poczęły się budzić w N. fr. Presse i jej żydowskich zwolennikach nadzieje, że można będzie, jeśli nie na całą Galicyę, to bodaj na kilka jej okręgów rozciągnąć stan wyjątkowy. Nie wątpimy, iż Kolo polskie nie przypuszczało, aby jego uchwała mogła zostać tak dalece dowolnie wytłumaczoną, iż byłoby gotowe zgodzić się nawet na zastosowanie wyjątkowych przepisów, byle gdzieś jakaś bezka wódki nie została rozbita. N. fr. Presse nieustannie o tych zarządzeniach wyjątkowych przebąkuje, a że nie zostały dotychczas wprowadzone, usprawiedliwia tylko tem, że sobota 18 b. m. minęła zupełnie spokojnie, rada wój mini-steryalna, która się tego dnia odbyła pod przewodnictwem hr. Thuna, miała tę sprawę uznać na razie za zbyteczną w obec pożytych przez p. namiestnika zarządzeń, aby w okolicach, gdzie się rozruchy szerzą, rozkwatowano po wsiach wojsko.

Wczoraj, w niedzielę, jak telegramy donoszą nam, w powiecie strzyżowskim i w części powiatu rzeszowskiego, graniczącej z pow. strzyżowskim, znowu w kilku miejscowościach zdarzyły się pomniejsze zaburzenia — mamy atoli nadzieję, że mimo tego do ogłoszenia jakiegoś stanu wyjątkowego w tych okolicach nie przyjdzie. A nadzieję tę poklalamy w pann namiestnika, który, choćby nawet wpływy pp. Rapaporta i innych miały być we Wiedniu bardzo znaczne, potrafił przecież nadać im właściwą miarę i ostrzeże rząd centralny przed zadaleko idącą dla tych wpływów powolnością, któraby mogła tylko wręcz przeciwny skutek wywołać.

Stwierdzoną jest rzeczą, iż w jasielskim, gorlickim i strzyżowskim, gdzie zaburzenia były największe, zaburzeń tych nie dopuszczała się znaczniejsza część ludności włości ańskiej ale przeważnie tylko wyrostki i ludzie zdemoralizowani ciągłymi agitacyami i obiecankami agitatorów — inaczej bowiem sama obecność p. namiestnika, która tak zbawienny wpływ w jasielskim i gorlickim wywarła, nie byłaby w stanie skutkować, zwłaszcza, iż również jest stwierdzonym, że żydzi tam przybierali starostwo prowokacyjne a dawniejszym swem zachowaniem się mogli sobie zaskarbić byli dostateczną niechęć i nienawiść ludności.

Pan namiestnik słusznie też zwracając uwagę włości ańską, iż drogą zaburzeń mogą sobie narazić na ciężkie następstwa — nie o mieszkał również żydów przestrzedz, aby wstrzymali się od prowokacyi i w przyszłości zmienili swe postępowanie wobec ludności orzechojaskiej, jeśli nie chcą być na podobne niespodzianki narażeni.

Dotychczas rezultat zaburzeń przedstawia się tylko ze szkoda po stronie chrześcijańskiej. Spłądowano kilkanaście karocem, przyczem atoli rabunków z przywłaszczeniem sobie cudzej własności prawie nigdzie nie popełniono, a nadto pobito trzech czy czterech żydów. Natomiast we Frysztaku padło trupem dwunastu i to zupełnie niewinnych ludzi. Sprawa żydów tam broni przed żandarmeryą musi zostać drogą śledztwa wyjaśniona. Nieprawdziwe jest doniesienie jednego z pism, jakoby żandarmi dali ognia na polecenie starosty — zapewniają nas ze strony autentycznej, iż starosta był w owej chwili w biurze telegraficznym i rozkazu takiego nie wydał.

Zapewniają nas wprawdzie, iż żandarmerya wzywała tłum do rozjęcia się i groziła daniem w przeciwnym razie ognia — ale zarazem zapewniają nas, iż jeden wystrzał byłby zupełnie wystarczający do rozprószenia tumultantów a danie od razu dwunastu strzałów było poniekąd lekkomyślnem użyciem broni i pozabawiło 12 zupełnie niewinnych ludzi życia.

Jeśli nasze informacje są prawdziwe — a mamy podstawę twierdzić, że tak jest, winny czy winni lekkomyślnego użycia broni maszą zostać połącznieni do surowej odpowiedzialności. Pan namiestnik niewątpliwie przyczyni się ze swej strony, aby sprawa ta z całą ścisłością zbadana została.

Na zakończenie jedna jeszcze uwaga. Kurj. lwow. usiłuje całą winę złożyć na agitację ks. Stojalowskiego i w ten sposób dopomódz kandydatowi swego stronnictwa ludowego do zwycięstwa przy wyborze szwartkowskim. Nie chcemy ani ks. Stojalowskiego ani jego agitatorów brać w obronę — ale równie nie odważylibyśmy się powiedzieć, iż stronnictwo ludowe wolnem jest od winy owych zaburzeń. Jedna i druga strona zrobiły swoje — roznamiętniły lud i wprawiły go w ten stan gorączkowy, w którym niższe instynkty biorą górę i poczyna się budzić potrzeba upustu tego roznamiętnienia przez rozbijanie, niszczenie — jednym słowem następuje owa dzika populanka, której smutny obraz mieliśmy w dniach ostatnich. „Populanka” ta zwróciła się przeciw żydom, nienawistki bowiem i niechęć przeciw nim była w tych okolicach od dawna postępowaniem samych żydów hodowana i podniecana. Powinno to być atoli przestrogą i dla tych, którzy nieustannie starają się lud roznamiętnić i utrzymywają go w gorączkowym usposobieniu, a zaiste oba stron-

niotwa ludowe ohyba dumnie być z tego nie mogą, iż przy wyborze, w którym o obszarńka wcale się nie rozchodzi, asystować będzie musiało wojsko!

Wszelkie doniesienia zgodnie zaznaczają, że gdzie wojsko w czas się pojawiło, do zaburzeń nie przyszło. Obecnie dzięki osobistemu zarządzeniom p. namiestnika, który wraz z kilku oficerami plan dyslokacyi wojska ułożył, stoją poszczególne oddziały wojskowe we wszystkich miejscowościach, w których zaobchodzić mogłaby obawa zaburzeń i z tych miejscowości rozsyłane są nadto patrole wojskowe do poszczególnych wsi. We wielu gminach potworzyły się już strażki miejscowe z członków gminy i stamtąd patrole wojskowe usunęte zostaną niebawem.

Zwracano się do p. namiestnika z prośbą, czyby nie było dobrze odroczyć wybór w V kurji sanockiej, naznaczony na 23 b. m., p. namiestnik słusznie jednak odmówił temu żądaniu, bo to nie do przywrócenia zupełnego spokoju, ale tylko do szerzenia dalszej agitacyi mogłoby się przyczynić. Wybory te odbędą się przy asystencyi wojska.

KRONIKA.

Lwów dnia 20 Czerwca.

Zapiski osobiste. Poseł Goliński, dyrektor lwowskiej reprezentacyi krak. towarz. ubieżp. wyjechał za sześciotygodniowym urlopem.

Hr. Stanisław Badeni, marszałek krajowy wrócił w poniedziałek z Wiednia do Lwowa gdzie też bawi hr. Kazimierz Badeni.

P. namiestnik hr. Piniński ani nie był wzywany do Wiednia ani sam nie zamierzał obecnie udawać się tam z relacyą osobistą o niepokojach w kraju. Hr. Piniński uda się do Wiednia dopiero po przeprowadzonych wyborach uzupełniających w V kurji sanockiej i w IV kurji tarnopolskiej.

Niedziela wczorajsza okazała się nielaskawą dla wycieczkowców i restauratorów. Od rana ochmurniło się niebo i był ochłód wcale nie ozerowowy. Festyn w parku stryjskim na dochołd Salomeję odwołano więc, a i za rozgarki, do Brzuchowic, Janowa, Zimnej Wody, podążyli tylko odważniejsi. Mówili, że „to się przetrze, będzie ładnie” i pojechali. Optymistą nie warto być w Galicyi. „Nie przetarło się” zmokli. Szkoda nowych sukienek i modnych zielonych bucików. Oj ten optymizm!

Gdy wracano późnym wieczorem do domu była ulewa — sarkano na aurę. Egoiści! Gospodarze w wschodniej Galicyi łakną deszczu jak kanie.

Zrana wytrzymała jeszcze pogoda i procesya na uroczystość Bożego Ciała wiede obrządku gr. kat. mogła się odbyć ze zwykłą wystawą, z asystencyą wojska strzelaniem i muzyką.

Ślub nadporucznika 4 pułka ulanów w Żółki p. Wincentego Korwin Trzczińskiego z panną Zofią Terankowówną, córką dyrektora Banku załozkowego we Lwowie, odbędzie się w sobotę 25 bm. w kościele św. Mikołaja o godz. 12 w południe.

Rauk, który odbył się w sobotę w tutejszym Kole literacko-artystycznym dla trupy teatru krakowskiego, przebywającej pod wodzą p. Tad. Pawlikowskiego, a oświadczającej się niepomiernym uznaniem Lwowian, wypadł doskonale, przeciągając się do białego rana.

W licznych toastach wznoszonych na cześć p. Pawlikowskiego, z noskiem wyrażono nadzieję, że objęcie on dyrektory nowego miejscowego teatru we Lwowie.

Dyrektor p. Pawlikowski daje dziś w hotelu Żorza w sali klubu pocztowego wieczór na cześć dziennikarzy i przyjaciół sceny narodowej.

Bracia po dachu. Dziwnym a może i nie dziwnym zbiegiem okoliczności *Słowo Polskie* w niedzielny numerze i N. fr. Presse również w numerze z datą niedziela 19 b. m. uważyły za właściwe Palackiego, Riegera i innych mężów czeskich wskazać jako zagorzałych moskalofilów i wydziać się nie mogąc, że Polacy w tej uroczystości czeskiej biorą udział. *Słowo Polskie* dowodzi w liście wiedeńskim, iż Polacy powinni być bardzo ostrożni przed ideą słowiańską. — N. fr. Presse wprost obrzuca się na burmistrzów owiemiast stołecznych Krakowa i Lwowa, że siedzieli razem z generałem rosyjskim Komarowem, redaktorem *Swietu*. Wiedeński organ żydowski tak bardzo bierze w opiekę Polaków, iż przypomina, że nie dawniej, jak przed kilku miesiącami pisał syn szwedzkiego Smolki w pewnej broszurze: „Niech Bogu będą dzięki, że my Polacy jesteśmy ozemś wiojęną, niż tylko Słowianami — a jednak powiada N. fr. Presse z gorzycą — teraz Polacy za słowiańską solidarność demonstrują współnie z Czechami i Rosyanami. — Gorycz N. fr. Presse zrozumiała jest — bo powiada, że była to demonstracya przeciw Niemcom. Dlaczegoż jednak pp. Madeyski i Rutowski wraz ze *Słowem Polskiem* występują się Niemcom w rzucaniu się na uroczystość Palackiego. Czyżby istotnie sądzili, że jeśli sojus. Polaków z Czechami nie przyniesie korzyści naszemu narodowi — to zapewnia tę korzyść sojusz z Niemcami przy wydanii Czechów na łup niemiecki? Wątpimy.

Nafta wskutek kartellu, zawartego przez producentów austriackich, znacznie podszkodziła w cenie na sobotniej giełdzie wiedeńskiej. Nafta galicyjska podrożała o 2 a nawet półtrzecia złotego na osetnarze.

Skonsolidowane ruskie opozycyjne stronnictwa galicyjskie nie wysłały swoich reprezentantów na uroczystości praskie, bo jak mówią w oświadczeniu przesłanem komitetowi nie zgadzają się z dzisiejszym kierunkiem polityki czeskiej.

Natomiast narodowe stronnictwo ruskie reprezentują w Pradze pp. Wachnianin i Barwinski.

Odwołanie pomnika w Krakowie. Komitet donosi: Biuro kwaterekowce komitetu uroczystości Mickiewiczowskich urzędował będzie na dworcu kolejowym krakowskim w d.

24 i 25 bm. od godziny 4 rano do północy, a 26 od 4 rano do 10 przed południem. Zamówienia kwaterek przysłać należy na ręce przewodniczącego sekcyi kwaterekowej Jana Staszczaka, ul. Zwierzyniecka 42. Zgłoszenia o miejsce w teatrze na obu przedstawieniach, oraz na trybunach podczas odsłonięcia pomnika przyjmuje sekretaryat prezydium magistratu w Krakowie.

Samobójstwo. Telegrafują z Krakowa, że odebrał tam sobie życie wystrzałem z rewolweru ks. Poniński, uczeń szkoły przemysłowej, loczący lat 21. Samobójstwo popełnił z powodu złej noty szkolnej.

150 par bucików, wartości około 500 zł. skradziono ubiegłej nocy właścicielowi sklepu z obuwiem Jerzemu Hahnowi. Kradzież była niesłychanie zuchwałą, gdyż sklep położony jest przy placu Halickim, gdzie przez całą noc co chwila ktoś przechodził. Złodzieje złamali sztabę zamykającą sklep, oderwali dwie kłódki i rozbili znajdujące się w sklepie dwie kasy pieniężne, gdzie jednakże nie nie znaleźli. Ograniczyli się zatem na zabranii obuwi, co jednak, ze względu na ilość ukradzionego towaru jest dziełem większym sprytu i rutyny złodziejskiej.

Letul wóz elektrycznej kolei lwowskiej, zbudowany wedle pomysłu p. Tomickiego i przez lwowskich rzemieślników, zaczęnie w tych dniach kursować. Drugi wóz tego rodzaju jest już na warstwie. Wóz letni nie jest oszklony, a boki ma plecione z trzciny.

Mianowania. Ministerstwo handlu zamianowało poruczników K. Schmidta i Ed. Stroffa, następnie praktykantów pocztowych H. Flacha w Stanisławowie, R. Saffaka w Krakowie, J. Godniewicza w Samborze, R. Walla w Stryku, P. Kurmanowicza i W. Koltona we Lwowie, S. Patracha w Sanoku, M. Gatuszkiewicza w Podwołoczyskach, S. Gürschinga, W. Wobra, H. Hohenauera, K. Sroczyńskiego, A. Serafińskiego, M. Kajetanowicza we Lwowie, J. Trybę w Dombioy, P. Dubasa i T. Kopieńskiego w Krakowie, A. Gruszkiewicza w Zaleszczykach, J. Krzyżanowskiego w Krakowie, J. Maryańskiego w Kolomyi, J. Majkowskiego w Złoczowie, M. Krzysztoforskiego w Przemyślu, J. Czarnika i J. Hoszowskiego we Lwowie, nadto ekspedytorów pocztowych M. Burzyna w Zbarażu, Rom. Solskiego w Szczakowej, Izaaka Katza w Tarnopolu, Romana Schuberta w Zakopanem, Alf. Kobra w Gródku, K. Karpińskiego i J. Jaszczołowskiego w Krakowie, T. Lewickiego w Samborze, wreszcie Al. Maksymowicza we Lwowie, asystentami pocztowymi, a dyrektora poczty i telegrafów przeznaczyła Schmidta i Stroffa do Lwowa, Patracha do Sanoka, Walla do Drohobycza, Gatuszkiewicza do Podwołoczysk, Wobra do Krakowa, Hohenauera do Łańcuta, Kajetanowicza do Jasła, Trybę do Tarnowa, Gruszkiewicza do Czortkowa, Czarnika do Żywca, Kobra do Stanisławowa, Lewickiego do Katusza, pozostawiając resztę nowomianowanych w dotychczasowym miejscu pobytu, a równocześnie przeniosła oficya pocztowego Wincentego Skrudlika z Żywca do Krakowa.

Prezydium krajowej dyrekcyi skarbu we Lwowie zamianowało komisarzy straży skarbowej K. Slopeckiego, J. Nowickiego, M. Zwierzynieckiego, M. Lama, M. Kwasińskiego, H. Müllera, M. Malara, E. Grabowickiego, Schneigerta i F. Grubeckiego starszymi komisarzami straży skarbowej w IX klasie rang, a komisarza straży skarbowej Łyckę prowizorycznym starszym komisarzem straży skarbowej.

Dalej zamianowało prezydium krajowej dyrekcyi skarbu prowizorycznym komisarza straży skarbowej Ludwika Jaschko, tu dziei o. i k. poruczników J. Czernieckiego, Ed. Peteckiego, Eng. Soleckiego i wreszcie respicientów straży skarbowej J. Jaworskiego, N. Morawskiego, K. Wikarskiego, M. Dudę, J. Nowakiewicza, M. Nowosielskiego, H. Postępskiego, S. Koss wskiego i R. Skulskiego komisarzami straży skarbowej w X klasie rangi, a respicienta straży skarbowej L. Bielskiego prowizorycznym komisarzem straży skarbowej.

Wysługi krakowskie. W sobotę w drugim dniu wysugów międzynarodowych pierwszą nagrodę 800 zł. wzięła Kreta ze stada chorożelowskiego — totalizator 14 za 5 zł. — drugą im. Wandy 800 zł. Fais-tou-chemin kapitana Pecha — totalizator 22 za 5 zł. — trzecią 4.000 zł. Feerie br. Springera — drugą była Sosoba archy. Ottona — totalizator 7 za 5 zł. — czwartą 1500 zł. Valoce Sztaraga — totalizator 6 za 5 zł. — piątą w biegu płaskim 800 zł. Toll Schindlera — totalizator 8 za 5 zł. — szóstą za handicap 115 porucznika Kinskiego — totalizator 9 za 5 zł. — siódmą m. Krakowa 800 zł. Margosz Schindlera — totalizator 8 za 5 zł.

Podczas wysugów skradziono p. Monde-rerowi właścicielowi dóbr z bocheńskiego pułgalares z 2400 złotymi.

Wczoraj w niedzielę d. 19 b. m. w niezbyt piękna pogodę, przepłatana kilka razy deszczem, rozegrał się czwarty dzień wysugów. Pierwszą nagrodę 1000 zł. na 1200 m. wzięła Jaskółka Schindlera, drugą 1750 zł. na 2000 m. Kreta ze stada chorożelowskiego, trzecią 8500 zł. na 1800 m. Gagerl Drehera i Pavolin br. Springera, które oba przyszły głowa w głowę do mety, czwartą 1500 zł. na 1800 m. 3-letnia Hebe Schosbergera, piątą 1300 zł. na 1600 m. 6-letni Aramis Kollera, szóstą 1000 zł. steeple-chase na 4800 m. 5-letnia Licho ze stada Ostoi-Ostaszewskiego, siódmą 800 zł. na 1200 m. 3-letnia Long-champs rotmistrza Traenka.

Malwersacye wysugowe. Z Krakowa telegrafują: Wykryto tu malwersacyę przy totalizatorze podczas wczorajszych wysugów. Pełniący tam służbę funkcyonaryusz, widząc do mety dobiegające konie, ponsuowali wskazówki i brali dla siebie dłuższe bilety na konie wygrywające. Interweniował komisarz policyi p. Balicki. Sprawa oprze się prawdopodobnie o prokuraturę państwa.

Zaburzenia antysemitki. W Jasielskim i Gorlickim pobyt p. namiestnika i zarządzenia przez niego poczynione przywróciły spokój. W pow. strzyżowskim i w części rzeszowskiej porosyła do wsi, gdzie grozi niebezpieczeństwo zaburzeń, oddziały wojska. Starosta porosyła do zwierzchności gminnyh i do urzędów parafalnych następujący drukowany okólnik, który nadto

głoszono wszędzie przed urzędami gminnymi, a w miejscowościach publikowano i rozłapieniem na murach:

„JE pan namiestnik zani-pokoiony wieściami o karygodnych wybrkach bieżących tłumów, jakie w naszej okolicy w ostatnich dniach się zdarzyły, przybył osobie na miejsce tych zajść, a zbadawszy je dokładnie, polecił mi poczyć zwierzchnością w następujący sposób:

„Władza przekonała się, że w ekscy tych nie bierzcie udziału poważniejszej ludności, ale że są one dziełem tylko myślnych niedorostków, którzy ofiarszamy wieściami, dopuszczają nów w najwyższym stopniu kłama a tymczasem narażają nietylko i całą ludność na ciężkie, nieobliczalne szkody.

„JE pan namiestnik głęboko smutny nad tymi smutnymi wypadkami, jnany, że siła zbrojna nie byłaby do stłumienia tych niepokojoy, gważniejsi mieszkańcy, a przedezwierchność gminy wybrki i zarodku powstrzymała i ostrzegła rozumem dawanem wiary śmieci twornym pogłoskom, jakoby wolno puszczać się na kimkolwiekład karygczynów, jako to napaadów na cudzą własrabunków, gwałtów, pobicia itd.

„Jednocześnie zaznaczył JE. p. namiestnik z całym naciskiem, że obowiązkiem wdzy jest wystąpić z całą surowością prawa przeciwko tym, którzy pomimo ostrzeżeń, nie zaprzestają brać udziału w tych zbrodniczych wpyrkach.

„W przeciwnym bowiem razie, musiałby nastąpić jak najsurowsze wyjątkowe zarządzenia, któreby także na niewinne ludności dotkliwie zaczęły musiały. Oddziały wojska pozostaną tak długo w powiecie, dopóki wszelkie niebezpieczeństwo nowych zaburzeń nie zostanie całkiem usunięte.

„Trzeba zatem, aby bezwzględnie każda gmina zaprowadziła u siebie kolejną straż gminną, złożoną z ludzi rozważnych, spokojnych i o dobro gminy dbałych, którzyby powstrzymali w porę wszelkie zbiegowiska i napaady.

„Ponieważ JE. polecił mi w najkrótszym czasie donieść sobie o wykonaniu i skutkach tego zarządzenia, przeto wzywam naczelnika gminy, aby mi natychmiast doniósł o dokonaniu złożeniu i prawidłowej czynności takiej straży. Będą się o to przekonywać osobie, lub przez żandarmeryę, a gdybym zauważył opieszalność lub niedokładność, pociągnę naczelnika gminy do osobistej, surowej odpowiedzialności.”

Z Jasła telegrafują nam w sobotę wieczorem, że tam w powiecie rozruchy się zagniły. Po wsiach bandy napadały na karczmy i burzyły je, niszcząc sprzęty. W samem Jaslu w sobotę grzebano ofiary strzałów żandarmskich. Pogrzebowi towarzyszyła bardzo silna eskorta wojskowa, gdyż wzburzenie ludności było tak wielkie, że inaczej nie można by spokojnie utrzymać.

W pow. jasielskim panuje od wczoraj zupełny spokój.

Prześladowanie polskości w Poznaniu. Rząd zakazał urzędowi pocztowemu, przyjmującym jak wiadomo w Prusiech prenumeratę na wszystkie pisma, zalecać publiczności abonowania pism polskich, a na dworcach kolejowych zakazał kolportować pisma polskie.

W krajach zabranych, gdzie dotąd nie wolno Polakom nabywać ziemi, ani jej sprzedawać komu innemu jak tylko Rosyanom, mają być, jak *Kraj petersburski* donosi, te przepisy o nabywaniu ziemi zmienione.

Włoski król Humbert otrzymał list z groźbą, iż zostanie zamordowany jeżeli nie złoży znacznego okupu. List z pogroźkami nadszedł z Tryestu, gdzie już w poniedziałek uwięzioną pewną kobietę podejrzaną o to wymuszanie.

Proces Keinacha, głośnego depntowanego, który był w pewnym związku z Dreyfusem, przybrał charakter międzynarodowy. Pokazało się mianowicie, że artykuł o stosunkach cesarza niemieckiego z generalnym statambem francuskim pisał w *Nationale Revue* Angli k. profesor uniwersytetu oksfordzkiego, a temu dał informacje attaché wojskowy ambasady włoskiej Pomuzardi.

Zrozpaczony. Z ostatniego „Derby” wiedeńskiego dzienniki wiedeńskie opowiadają fakt następujący: Do jednego ze znanych na torze wiedeńskim sportowców złączył się u paddoka jakiś elegancko ubrany mężczyzna, o manierach wielce wytwornych, który z miną ozlokiewa zrozpaczonego szepotał zaczął: „Panie! widziś pan przed sobą człowieka zrozpaczonego. Przeglądał w totalizatorze, co miałem. Zmijuję się pan, kup za 10 guldenów tę otornetkę, która kosztowała 50 guldenów. Jestem pewny, że się odegram”. Sportsem, który widocznie w dobrym był humorze, segnął do kieszeni i wręczył „zrozpaczonemu” 10 guldenów, wzamian zaś otrzymał lotnetkę, którą „zrozpaczony” po sportsmęnsku nosił na ramieniu na elegackim pasku. „Na co panu lotnetka?” — pytał ktoś. „Nie potrzebuję jej — odrzekł sportsmen — ale mi się żal zrobiło biedaka”. Po kilku minutach sportsmen ujrzał znajomego, który przeachadł się z lotnetką, zupełnie do nabytej przed chwilą podobną. „Skąd ta lotnetka?” — Znajomy, równie dobrze widocznie obdarzony sercem, opowiedział, że przed chwilą spotkał „zrozpaczonego”, który... i t. d. Założę tedy rzecz badać i przekonano się, iż „zrozpaczony” był fabrykantem czy agentem lotnetek i że w sposób wyżej opisany w dniu wiedeńskiego „Derby” sprzedał na torze kilka sztuk swego towaru.

Dziwny wypadek. Pod napisem „dziwny wypadek” zamieszcza katolicki dziennik rzymski *Osservatore Romano* korespondencyę z Turynu, której autor opowiada, że dokonana za pomocą elektrycznego światła fotografyja niedawno wystawionego na widok publiczny całunu grobowego Chrystusa Pana — daje zarazem odbitek ciała Chrystusowego. Król Humbert, dziedziejący strażnik tej relikwii, zwrękał zrazu z udzieleniem pozwolenia na dokonanie fotografyji, a to dlatego, że się obawiał, aby fotografyja nie dostała się w ręce spekulantów. Później dał król pozwolenie adwokatowi Se-kondzie Pii, członkowi komitetu dla świętej

sztuki, a ten na własny koszt jedynie dla użytku historii i z wielkiej pobożności spoznaczył fotografię. Negatywy, wedle specjalnego systemu przygotowane, traktował Piasilnymi elektrycznymi reflektorami i wkrótce stały się widocznymi z rzęsu kontury, a potem także twarz, ręce i członki ciała Chrystusa Pana. — Wypadek ten wywarł wielkie wrażenie.

Co kosztowało odkrycie Ameryki? Na początku 16 wieku moją kursującą w Hiszpanii była masyrska moneta maravedi. Suma, jaką wyznaczono na wyprawę pierwszej floty Kolumba, z trzech okrętów złożonej, wynosiła podobno 1.140.000 maravedów. W sumę tą wliczone już są wynagrodzenia, jakie pobierał: Kolumb — rocznej pensji 1280 mar., kapitanowie Martin Juan i Antoni Peret każdy po 768 mar., sternicy po 614 mar., chirurg 153 mar. i każdy z matkówek po 375 mar.

Nowe Pompei, jak nazywają obecnie wykopaliska miasta Prieny, przedstawiają jedno z najciekawszych odkryć archeologicznych. Miasto to znajdowało się w Małej Azji, gdzie obecnie leży miasto Samsun. Kilka lat temu ekspedycja angielska archeologiczna odkryła świątynię Minery, stawianą przez Aleksandra Wielkiego, lecz późniejszy dalszych odkryć zaniechano. W roku 1895 wydał rząd niemiecki smy na dalsze prowadzenie rozkopów pod kierownictwem architekta Wilhelma Wilberga. Obecnie roboty tak się już posunęły, iż można sądzić o wartości rezultatów tej pracy. Odkopywane miasto znajduje się prawie w tak dobrym stanie, jak Pompei. Odkrycie to jest nadzwyczaj ważne, gdyż nie było dotychczas pamiętek, któreby dały takie pojęcie o starożytnym mieście greckim, jego gmachach publicznych i domach prywatnych, jak obecnie.

Odkopywane miasto należy do epoki przekwitnięcia Grecji, ulice jego krzyżują się w prostych kierunkach. Z wnętrza ziemi widzi się dają: kolumny, teatry, targi handlowe, sklepy, domy z całym wewnętrznym urządzeniem i gospodarstwem. Na południe od świątyni Minery znajduje się „agora“ to jest plac, przybrany statuariami, służący za miejsce zebrań publicznych, okrażony ze wszystkich stron kolumnami. Wyborne przechowały się nieduży budynek osterodogłowy, podobny do teatru, służący prawdopodobnie za salę rady miejskiej z sześcioma rzędnymi krzesłami. Między gmachami widocznymi już dobrze z pod ziemi, szczególniejszą uwagę zwraca na siebie teatr z doskonale zachowaną sceną, o wplynie na rozstrzygnięcie pewnych wątpliwości, dotyczących się teatru greckiego.

Teodor Baranowski (długoletni prezes krakowskiej Izby handlowej, zmarł w Krakowie od 17 Lipca do końca Sierpnia.

Z Towarzystwa Prawniczego. Najbliższa wtorkowa wycozka tego towarzystwa do Żelaznej Wody za stawem Kamińskim odbędzie się z muzyką wojskową.

Koncert „Echa“ pod artystycznym kierownictwem dyrektora Jana Galla odbędzie się w piątek dnia 24 b. m. w sali Kasyna Miejskiego.

Wakacyjny kurs gimnastyki dla kandydatów na nauczycieli gimnastyki w towarzystwach sokolich urządzony będzie w Krakowie od 17 Lipca do końca Sierpnia.

Teatr.

„Tamtę“, sztuka w 5 aktach Gabrieli Zapolskiej, wystawiona na scenie lwowskiej przez trupę krakowską.

Jest psychologicznie umotywowana rzecz, że jeżeli coś, co poprzedziły i gorące oczekiwania i rozgłos znaczący i powodzenie — przed naszymi oczyma stanie przyobleczone w szatę faktu dokonanego, mimo że na rozgłos i powodzenie załączają, wywołuje rozdźwięk między oczekiwaniami a rzeczywistością. Taką już jest natura ludzka.

Z pewną obawą szedłem tedy na pierwsze przedstawienie „Tamtę“, z pewną bojaźnią, czy się z owym zawodem nie spotkam, czy znajdę w rzeczywistości coś odpowiadającego oczekiwaniom, dalej czy wrażenie porwie tłumy, zapanuje nad nimi i czy zawiądnie uczuciem.

Uroczysta zaplanowała ciszę w teatrze. Akt pierwszy ukazujący scenę w restauracji, prawdę swą ujął, a tematem swobodnym nie przygniół — coś tylko jakby ohmura wisi w powietrzu Zapada kurtyna, a gromkie okłaski przerywają ciszę. Widz się już zainteresował sztuką.

Akt drugi swą pierwszą połową wprowadza nas już w sytuację, pozwala wglądać w głąb duszy głównych bohaterów, zyskuje sympatyę dla nich. Widzimy ich życie i plany, widzimy też i ohmury, ale z tem wszystkim tylko jeszcze ciekawość władnie nami. Wtem pada grom — rewizja. Dreszcz przebiega widza. Już użucie grozy zawisło nad nami, już zmysł krytyczny słabnie, serce zaczyna działać. Widz mimowoli spodziewa się, że to, co nastąpi jeszcze słabsze chyba wywrzeć może wrażenie — ale nie — wrażenie potęguje się jeszcze coraz bardziej przez akt trzeci, który wywołuje okłaski gorące. Cóż jeszcze będzie? pyta widz niespokojny — a oto groza całą lawiną wali się na niego: biedna matka, dwoje kochanków zgnębionych, śmierć Sreńkowa w całej swojej okropności, moralne okrucieństwo Kornitowa. Tu już ciekawość utnęła, tu serce zalał już smutek i tęsknota. Ten tygielowy tłum w jedno serce się zamienił. Słychać zewsząd głucho łkania — choć zasłona spadła cisza ohwiała jeszcze zalega audytoryum — refleksja dopiero po chwili zaplanowała nad uczuciem, zrywa się huragan okłasków, długi, nie milący, nie jednostek, nie części ale całego tłumy.

To już zent, po nadto już dość więcej nie można — akt piąty jest już tylko znakrawieniem, bo akt czwarty już wszystko prawie rozwiązał. A nie przygotowania zawisło nad tym tłumem, gdy opuszczał świątynię sztuki, przeciwnie, uczucie, z którym wychodził, to uczucie wznieśli i szlachetne. To co uczuł nie zatrza się w nim tak rychło. Nie ma zdań wałe podzielonych, że tym razem obdarzyła nas p. Zapolska (upoważniony przez nią śmiał chwycić w rękę pseudonim) utworem niepospolitej miary — do wdomem choćby niebawem jego u nas powodzenie.

W oczyma spoczywa tu wartość i tajemniczość powodzenia? Oto przedewszystkiem w temacie samym, który dla nas jest tak żywożytnym, że wzbudził musi w duszy uczucia silne i wrażenie wywrzeć, bo to co widzimy boli nas i smuci. Lecz nie koniec na tem i nie w tem cała tajemnica powodzenia. Gdyby temat sam mógł wystarczyć „Kraj“ mógłby wywołać podobne wrażenie — dlatego jednak jest ono znacznie mniej silne. Oto tajemnica w tem, bo „Tamtę“ działa na widza nie tylko jako na patryotę, lecz także jako na ołowika: jest on dramatem w całym tego słowa znaczeniu — jest w nim życie. Ludzie oi stają przed nami nie po to, ażeby opowiadać o się stało, nie perorują, ale żyją na scenie i działają. Tu nie mamy przed sobą analizy tego co się stało — bo ona nie zdolna widza tak zająć — tu wszystko staje się, wszystko przeżywa się przed naszymi oczyma. Wtem też właśnie leży drugi sekret powodzenia: ołowik widzi ołowika i jego życie takim, jakim jest. Niech audytoryum zapełni obca publiczność, której nie boli przedstawianie Polaków jako Polaków — a mimo to sztuka wrażenie wywrzeć musi: ludzie zobaczą ludzi, których życie musi wywołać sympatyczne uczucie.

Trzeci sekret leży w rzeczywistości doskonałości budowy: rzecz zrobiona jest niezmiernie misternie. Niczego tu nie za wiele, niczego za mało; słów parę za wiele, a efekt byłby stracony. Znać niezwykłą znajomość sceny, znajomość efektów, znać też i znajomość życia, psychologii ludzkiej.

Te typy, jakie się tu przesuwają przed oczyma to ludzie jakby ze skały wykułi — ten Kornilow to posąg — ozyznownik w każdym calu. Jest przedewszystkiem ozyznownikiem: nienawidzi Polaków, lecz zawsze widzi w nich ludzi, którzy wobec sprawiedliwości równe mają prawa jak i oficer rosyjski, a potworność jego postaci w tem właśnie leży, że zostawia ośmieszony, a torturuje duszę, a za pomocą sugestji, spojżenia, podstępnie umię wydzierał zeznania. Po zatem nie — uczucia w nim ani śladu. Jest to ołowik-ozzyznownik.

A ów Horn typowy „ruskiej generał“ dręczony neuralgią, ograniczony a mieniący się nieomylnym, stojący jednak pod wpływem wpływem duchów Kornitowa.

A ten trzeci z tego świata Strelkow. Jak czarna ta dusza stepowa, która z zemsty zwała winę szpiegostwa na współzawodnika w miłości, a w pijaństwie pociechy szuka i ginie samobójczo z okrzykiem „naplewać!“ Ale jak w życiu wszystko bezwzględnie czarne nie jest bez wyjątku, tak i w tym wrogim obozie są i typy jaśniejsze, których wymaga harmonia obrazu: pułkownik artylerji i stary saldat piastujący dzieci. Jest to mistrzowski rozkład światła i cieni.

A teraz nasi. Nie byłaby autorka kobietą, gdyby świada nie rzuciła w stronę postaci kobiecych: one przedewszystkiem impromiowane są aureolą. Anna idealistka, kocha ozyzną nie licząc się z niebezpieczeństwem, bez wyrachowania, kocha narzeczonego całą duszą wtedy, gdy tym ideami był wiernym, kochającą w nim zawsze tylko „tamtego“ — ozyż nie jest wzniósł, a przeciw prawdziwą i słuszną apoteozą bohaterstwa dziejowego Polki. A owa nieszczęśliwa matka, czyż prawdziwą swęj boleści nie widziara się do serca? Cierni pędzą, a przynosi dzieciom do turmy pieniądze dla saldatów, by się lepiej z nimi obchodził...

Kazimierz znony był dawniej takim samym jak Anna, ale jest młody, a dostał się do cytateli, gdzie rok cały sam tylko z swojemi smutnemi myślami przebywał. Uwolniono go pod słowem, że do niczego miasz się nie będzie. Przrzekł to pułkownikowi, który mu zawsze przed oczyma stawał biedną matkę... Cóż — trzeba coś robić, by żyć, by oi, którzy się kocha, żyć mogli. Nie byłby ołowikiem, gdyby inoazję działał — dlatego przestał być „tamtym“. Przestał nim być, ale w głębi duszy boli go to i piecze jak straszna rana, a narzeczone i otkrozenie są mu wyrzutem, ażeby znalazł zapomnienie. Mimo że narzeczoną kocha, zaleca się do Józji, w której oielejch oczach bndzi zachwyty darowana jej broszka. Wiernym prawdzie żywojowej pozostał do końca, gdyż w akcie piątym zrywa oficerowi szlify by pójść za ukochaną na Sybir. Mógł dojść do niej inną drogą, tj. ozyznami, jako „tamtę“ — ale znów prawda żywojowa mówi nam, że w chwilach takich nie ma rozważki, że rozpacz nie prowadzi do ozyżnowości — tu jest tylko władza uczucia. A więc to wszystko ludzie żywi od wybitniejszych typów aż do trzpiotowej dziewczyny Marty, wdowy Korbulowej obarzonej dziećmi, Bogdanowskiego, Józefa: w nich widzimy siebie, dlatego współczujemy z nimi. I to jest ten trzeci sekret powodzenia.

Jakaż goryczą i nianawicią napelnia nas sztuka przeciw gnębicielom, a ku cierpiącym jaką miłością i współczuciem napawa!

Jest w końcu jeszcze ozwarty sekret powodzenia: oto gra artystów, która w całości i w szczegółach była znakomitą.

Coś podobnego jak Kornilow w interpretacji p. Kamińskiego do aroydziału sztuki aktorskiej. Każde słowo, każdy giest, każde spojżenie wystudowane i obmyślane dojrzałe, były skoczone w swoim rodaju — nie więc oej po nadto a zynie już nie można — jest to idealny rol. Takim aroydziałem była w akcie czwartym inlagacja. — Zapomniało się wtedy, że się ma scenę przed sobą, zdawało się, że ten Kornilow żywy stoi przed nami, że patrzymy na prawdziwego indagatora zmieniającego odpowiednio do potrzeby ton to na tkiłwy, to na surowy, to na zimny, to na żartobliwy. A znowu gdy został sam, i maska spada mu z twarzy, gdy gorączkowo, przebiegał papiery Strelkowa był tak prawdziwym, iż zdenerwowanie jego widzom się udzielało.

Panie Zapolska i Siemaszkowa mniejsze od p. Kamińskiego miały rolę, mniej też pola do popisu ale odtworzyły je wybornie. P. Zapolska odtwarzając boleść matki, wywołała nam łzy z oczu, p. Siemaszkowa zaś do każdej sytuacji umiała tak grę twarzy dostosować, że ozytało się w niej myśl każda: była jak posąg boleści.

P. Sliwiński w roli Kazimierza był takim, jakim być powinien — lepszym być nie mógł. Gra jego znakomita odtworzyła wszystko co mu sztuka dawała z całą prawdą, z całym sercem. Jest to stanowczo talent, jakiego też scenie krakowskiej pozazdrościć można, tem bardziej, że z talentem łączy i niezwykle korzystne warunki sceniczne: wyrazista twarz, postać i głos sympatyczny.

Wczoraj w niedzielę rano z królowskich Winohradów ruszył trzygodzinny pochód na wały Pałaciego, na których stanął ma ponnik jego. Przemawiał na uroczystości dr. Podlipny, dr. Herold i dr. Małachowski, którego wraz z towarzyszami z Galicji entuzjastycznie bez przerwy witało. Dr. Małachowski i p. Zajęczkowski złożyli wieńce od Lwowa i od dziennikarzy. W kamień węgielny udeżyli reprezentanci Słowian, a z Czechów ks. Lobkowie marszałek krajowy, dr. Podlipny, dr. Herold i dr. Rieger. Po śpiewach nastąpiło świetne śniadanie.

Wczoraj prezesem zjazdu dziennikarzy słowiańskich wybrano Hrzybarza z Lublany, a jego zastępcami p. Chylińskiego z Krakowa i Mazurę z Zagrzebia. Beaupré z Krakowa mówił o prasie polskiej.

Pan Solski w postaci Strelkowa, którą ledwie ohwili kilka widzieliśmy na scenie umiał zapisać się w pamięci widza sceną aktu IV. Było to coś nadzwyczajnego. P. Zawadzki doskonale odtworzył postać generała. O innych wykonawców ról mniejszych powieździć możemy, że stanęli na tej samej wysokości to też słowa uznania odnoszą się w całej pełni do pań Wojnowskiej, Trapszówny, Kofimówny, Krysińskiej i do panów Trapszy, Węgrzyna, Przybyłowicza, Popławskiego i Mielowskiego.

Eugeniusz Barwiński.

Uroczystości praskie.

Praga 19 czerwca. Kramarz w przemówieniu swoim na bankiecie sobotnim, powiedział między innymi: Walka która obecnie w Austrii się toczy, nie jest walką o rozporządzenia językowe, ale walką dwóch światów, z których jeden chce równości i równouprawnienia a drugi hegemonii i zwierzchnictwa. Kramarz wypowiedział nader pochlebne słowa dla Polaków i dziękował im za usługi Czechom oddane.

Dr. Rieger uderzył w nutę, iż interesy narodu czeskiego i dynastji są zgodne, że Słowianie chronią dynastję, podczas gdy Niemcy chcą jej upadku. Jednost Słowian jest konieczną celem ochronienia dynastji.

Po bankiecie odbyło się galowe przedstawienie w teatrze czeskim, a nadto, choć iluminacja nie była objęta programem, miasto zajaśniało o zmierzchu wspaniałym oświetleniem.

Praga d. 20 czerwca. Wczoraj w niedzielę rano z królowskich Winohradów ruszył trzygodzinny pochód na wały Pałaciego, na których stanął ma ponnik jego. Przemawiał na uroczystości dr. Podlipny, dr. Herold i dr. Małachowski, którego wraz z towarzyszami z Galicji entuzjastycznie bez przerwy witało. Dr. Małachowski i p. Zajęczkowski złożyli wieńce od Lwowa i od dziennikarzy. W kamień węgielny udeżyli reprezentanci Słowian, a z Czechów ks. Lobkowie marszałek krajowy, dr. Podlipny, dr. Herold i dr. Rieger. Po śpiewach nastąpiło świetne śniadanie.

Praga 20 czerwca. Wczoraj prezesem zjazdu dziennikarzy słowiańskich wybrano Hrzybarza z Lublany, a jego zastępcami p. Chylińskiego z Krakowa i Mazurę z Zagrzebia. Beaupré z Krakowa mówił o prasie polskiej.

P. Zajęczkowski zapewnił, iż prasa polska może nie zawsze pójdzie z Czechami, ale przeciw nim nigdy nie stanie. Podziękował za to Tonner. Rosyanin Komarow mówił z sympatją o Polakach a gwałtownie przeciw Niemcom, dla których spodziewa się drugiego Grunwaldu. Przemawiał też Śpasowicz, nagrodzony entuzjastycznymi okłaskami za zwrot o koniecznym utrzymaniu indywidualności narodów słowiańskich.

Przemawiało jeszcze kilku mowców, poczem rezolucje, domagające się praw obywatelskich dla wszystkich, wolności rozwoju narodowego dla wszystkich i pozostawienia każdemu słowiańskiemu narodowi jego języka — uchwalono wszystkie z wyjątkiem rezolucji, postawionej przez Serbów, którzy z tego powodu wyszli z sali.

Telegramy wysłał zjazd do cesarza, dr. Kaizla i ministra Jędrzejowicza. Uchwalono przysłać zjazd zwołać w roku 1899 do Krakowa.

Praga 20 czerwca. Na zjeździe dziennikarskim uchwalona główna rezolucja o wspólnych interesach Słowian austro-węgierskich zastrzeżona, że zjazd nie ma żadnego celu politycznego, któryby się nie zgadzał z istniejącymi urządzeniami i prawnym stanem, a dalej, jako „wspólne interesy“ oznacza: a) udział w swobodnej politycznej i równości wszystkich przy używaniu i wykonywaniu praw obywatelskich nie tylko w teorii, ale i w praktyce; b) zapewnienie narodowościom słowiańskim używania i pielęgnowania ich języka w takiej mierze, w jakiej wszystkim innym narodowościom to zapewniono; c) zapewnienie wszystkim narodom słowiańskim samoistnego rozwoju narodowego.

Rezolucya kończy się temi słowy: „Uczestnicy zjazdu, uznając wspólność tych interesów, przrzekają sobie, że w obronie i domaganju się ich według wszelkiej możliwości chcą sobie wzajemnie pomagać i przrzekają sobie dalej, że bez ujmy swoim własnym przekonaniom i uczuciu, usunaw będą wszystko, co pojedynczo narodowości i gęłęzkie słowiańskie w monarchji austro-węgierskiej dzieli i odróżnia, że zapomną o dawnych wzajemnych krzywdach, które popelnili przędzej z oudzej przyczyny, niż z własnego popędu i że będą starannie pielęgnowali wszystko to, cooby ich mogło zbliżyć i połączyć.

Uczestnicy zjazdu przyozyniali się będą wszędzie do tego, aby wbrew napociom plebiennej nienawici i wszelkiemu ociemianiu, szerzył i utrwał się wszędzie duch zgody narodowościowej i miur między narodami, ażeby monarchia austro-węgierska doszła nareszcie do swego naturalnego przeznaczenia i stała się zaszczytną przystanią politycznej swobody dla wszystkich swoich, w rozwoin uprawnionych narodów, pozostających w ta-

kich warunkach rządu państwowego, ażeby rozwijać się mogli w duchu postępu i oświaty ludzkiej, aby wzrastał ich dobrobyt ekonomiczny i aby ich życie społeczne mogło się wzniesć do wyżyny zupełnej dostojności ludzkiej.“

Dalej przedłożone zostały rezolucje: „o swobodzie prasy“, „o obronie interesów ekonomicznych“, „o utworzeniu własnej informacyjnej i sprawozdawczej służby“, „o przestżeganiu ozyżności słowiańskich nazw topograficznych i imion chrzestnych“ i inne.

Telegramy i telefonematy

Wiedeń 20 czerwca. Głoszą, że po ukończeniu obrad nad stosunkiem kwot na wspólne wydatki rada państwa będzie zamknięta, tak jak to było przed wyborem dr. Fuchsa na prezydenta.

Berlin d. 20 czerwca. Dotąd jest znany wynik w 391 okręgach wyborczych. Wybrano 39 konserwatystów, 9 członków stronnictwa państwowego, 85 z centrum, 4 ze stronnictwa reformy, 9 liberałów narodowych, 34 socyal-demokratów itd. W 181 okręgach odbęda się wybory ściślejsze, do których przyjdą: 3 Polacy, 48 konserwatystów, 37 centrowców, 69 narodowców liberalnych, 38 wolnomysłnych, 95 socyal-demokratów, 9 welfów itd. Na Górnym Śląsku wzrosła niepomiernie liczba głosów socyal-demokratów. Gdy na kandydatów tego stronnictwa padło w r. 1893 tylko 4722 głosów, to tym razem 20.000.

Berlin 20 czerwca. Ostateczny wynik wyborów dał zwycięstwo 14 Polakom.

Rzym 18 czerwca. Gabinet margr. Rudiniego podał się dziś do dymisji.

Rzym 20 czerwca. Papiież wczorajszej radzie kardynałów postanowił, jak donoszą, podjąć się interwencji między Hiszpanią a Ameryką.

Rzym 20 czerwca. Sobotnie posiedzenie Izby włoskiej, na którem Rudini oświadczył, iż gabinet podał się do dymisji, było niezwykle burzliwe. „Italia“ pisze, iż walka, jaka się toczyła dwa dni w parlamencie, nie była ani za ani przeciw Rudiniemu prowadzona, ale rozgrywała się między Sonninem a Zanardellim, który z nich ma być następcą Rudiniego.

Paryz 18 czerwca. Większa część dzienników nie przepowiada Ribotowi powodzenia ani w staraniach o złożenie gabinetu ani w utrzymaniu się u steru.

Paryz 20 czerwca. Ribotowi nie powiodło się utworzyć gabinetu, prezydent Faure porucił tedy tę misję Sarrien'owi, który przrzekł dać w poniedziałek po południu odpowiedź czy podejmie się utworzenia gabinetu pojednawczego.

Paryz 20 czerwca. Umirkowane dzienniki wyrażają mniemanie, że usiłowania dep. Sarriena w celu utworzenia nowego gabinetu nie przyniosą żadnego rezultatu. Organa radykalne twierdzą, że gdy zabiegi Sarriena spełzną na niczem, wtedy utworzony zostanie gabinet czysto radykalny.

Cetynia 20 czerwca. Wczoraj zaszło znów krwawe starcie nad granicą. Chrześcijańskie i Turcy w szerokim promieniu nawet nad granicą Serbii znajdują się w wielkiem rozdrażnieniu.

Konstantynopol 20 czerwca. Ambasador rosyjski popierał usilnie przedstawienie posła czarnogórskiego z powodu zajść w Albanii.

Londyn 20 czerwca. Do „Timesa“ donoszą z Pekinu, że rząd chiński zwrócił się do ambasady rosyjskiej z prosbą, ażeby zezwoliła na wjazd do Portu Artura kilku krążownikom chińskim, które tymi dniami mają tam przybyć, ambasador zaś odpowiedział, że przywilej ten przysługuje tym okrętom chińskim, na których pokładach znajdują się oficerowie rosyjscy.

Wiedeń d. 20. czerwca Na poniedziałkowy targ do wzięto 5595 sztuk wódek tu zanych i opasowych, w em 1032 sztuk z Galicji i Bukowiny.

Pracowano z g. licytacji wóly 30 do 32, — 3 do 34, 35 do 36 zł.

Teodor Romaszkan, dom komisowy była w Wiedniu Wassergrasse 23.

Wojna.

Londyn 20 czerwca. Z Waszyngtonu donoszą, że generał Miles ustąpi ze stanowiska naczelnego dowódcy wojsk Stanów.

Hawana 20 czerwca. Między żołnierzami marynarki Stanów, wysadzonymi na Kubę, panuje żółta febra.

Nowy Jork 20 czerwca. Generał Shafter, wedle zapewnienia dzienników, natychmiast z wojskiem uderzy na Santiago.

Madryt 20 czerwca. Pojawił się manifest podpisany przez pewną liczbę Katalończyków, a domagający się zawarcia pokoju.

Madryt 20 czerwca. Minister marynarki zapewnia, że trzy nowe pancerniki mogą być gotowe do trzech miesięcy.

Rozeszła się pogłoska, że Manilla kapitulowała. Rząd nie otrzymał o tem wiadomości.

Madryt 20 czerwca. Z Santiago de Cuba donoszą, że Amerykanie usiłowali pod ochroną dział okrętów wojennych wysadzić koło Kabanes na ląd trzy łodzie pełne wojska, zostali jednak strzałami piechoty hiszpańskiej odparci.

Nowy Jork 20 czerwca. Według depezy z Molo St. Nicolas z 18 b. m., liczne amerykańskie okręty transportowe znajdują się w pobliżu Santiago de Cuba.

Gibraltar 20 czerwca. Kapitan angielskiego parowca donosi, że koło przylądka Cap de Gota widział flotę hiszpańską.

Londyn 20 czerwca. Do „Daily Telegraph“ donoszą z Waszyngtonu, że armia, będąca pod wodzą generała Milesa, uda się na wyspę Portorico.

Rzym 20 czerwca. Król Humbert konferował dziś długo z generałem Pelloux o sytuacji.

Ziemia ekonomiczna.

— Stan ziemioplodów. Rolnik pisze: W połowie czerwca w ogólności biorąc, stan ziemioplodów trochę się gorzej przedstawia niż przed 2 tygodniami z przyczyn klimatycznych, zwłaszcza w najbardziej na wschód wysuniętych okolicach, począwszy już od Halicja. Z okolicy Halicja pisań pod d. 14 bm.: „Słoty wiosenne, które tak niezwykle się objęły opóźniły i dozwoliły ją dopiero z początkiem maja rozpocząć ustąpiły miejsca napałom po 15 maja, a później 2 tygodniowej do 7 m. z mnej posusze z nocnymi przymrozkami. Stan ozimim przeto uszkodzonych zbytnią wilgocią, nie mógł się poprawić, są rzadkie, żyta źle okwitają a pszenica mało rozwinęła — rdzy jednak nie ma dotychczas. Jarzyny w mokraj rolę zasiane uschły przy następnej posusze, w tym tygodniu dopiero poprawiają się nieco. — Kartofle i kukurudzę sadzono do końca maja.“

W innych okolicach urodzaje zbóż zapowiadają się dość zadawalająco, koniozyny i męszaki wcale dobrze. W Przemyskiem i Mołozkiem i około Lwowa już siankowy rozocożęte i koniozyna znaczna część skoszona. Ziemaki wszędzie dobre, co wczesniejšie już okopają. Buraki także przedstawiają się dobrze.

Grady przeszły miejscami nie czytając jednak szkód wielkich.

Z części zachodniej, z Przemyskiego i Jarosławskiego słychać skargi na brak i drożyznę robotnika, co przy siankosach dotkliwie uczuło się daje.

Wiadomości giełdowe.

Lwów, dnia 20 czerwca 1898. Akcje za służbę: Kolej gal. Karola Ludwika od 200 zł. m. k. 211 — do 214 — Kolej Lwów-Czern.-Jaskła po 200 zł. w. a. 291 — do 294 — Banku hipotecznego po 200 zł. w. a. 390 — do 400 — Banku kredyt. galic. po 200 zł. w. a. 200 — do 210 — Akcje garbarni Rzeszowskiej po 100 zł. — 00 — do 210 —

Listy zastawowe na 100 zł: Banku hipot. gal. 4%, koronowe 96-50 do 97-20. 5% z 10% prem. 110-50 do 112-20. 4 1/2% los w 50 lat 100-40 do 101-10. Banku krajowego 4 1/2% los w 51 lat. 101 — do 101-70. Banku krajowego 4% los. w 57 lat. 98 — do 98-70. Towarz. kredyt. gal. 4% los. (L. miasy) 97-60 do 98-30. 4 1/2% los. w 43 lat. 97-80 do 98-50. 4% los. w 50-letniej 96-50 do 97-20.

Obliży za 100 zł: Galic. fundusz propinajczny 4%, 98-50 do 99-20. Bukow. fundusz propinajczny 5%, 102-75 do — —. Kom. banku krajowego 5% w. a. 11. em. 102-50 do — —. Pożyczka krajowa 6% w. a. 103 — do — — 4 1/2% 100-50 do 101-20. 4% obligacje kolejowej Banku kraj. 97-50 do — — za 100 nom.

Losy: Losy miasta Krakowa 25-50 do 25-50. Losy miasta Stanisławowa 49 — do — —. Monety. Dukat cesarski 5-61 do 5-71. Napoleondor 9-49 do 9-59. Polimperały 9-48 do 9-58. Rubel rosyjski srebrny 1-20 — do 1-20 —. Rubel rosyjski papierowy 1-20-50 do 1-27-50. 100 marek niemieckich 58-50 do 59-10.

Wiedeń d. 20 czerwca. (Telegram „Gazety Nar.“) Działaj o godzinie 2 mianu 20 w południu notowano na giełdzie wiedeńskiej: kredyty 360-37, weg. zakład kredytowy 399 —, angiobanki 157-00 leaderbanki 22-75, kijeje państwowe 380 —, elbthal 2-33 —, akcje ozywożne 134 0 alpiny 161-60, losy tureckie 60-20, uniubanki 245-50 ruble 127-35.

Z rynków towarowych.

Lwów d. 19 czerwca. (Przedruk z urzęd. listy z Giełdy Lwowskiej) Pasenicy 10-25 do 10-75, żyto 8-25 do 8-55, jęczmień browarny — do — —, jęczmień ostry 7 — do 8 —, owies 8-20 do 8-40, rapas — do — —, groch 8 — do 9-50, wyka 6-25 do 6-75, azywce i linak — do — —, nasiono konopne — do — —, bob — do — —, bobik 7 — do 7-50, brozka 9 — do 9-75, koniozyna czerwona galic. 85 — do 40 —, siewczka — do — —, buda 30 — do 40 —, aniz — do — —, kukurudza stara 5 — do 6 —, nowa — do — —, chmił 1 — do — —, chmiel nowy na termin od — do — —, spirytus wojskowy 17-81 do 18-25, na termin od 16 — do 16-75, tytmak 1 — do 20 —, Waryany — do — —.

Wiedeń d. 20. czerwca Na poniedziałkowy targ do wzięto 5595 sztuk wódek tu zanych i opasowych, w em 1032 sztuk z Galicji i Bukowiny.

Pracowano z g. licytacji wóly 30 do 32, — 3 do 34, 35 do 36 zł.

Teodor Romaszkan, dom komisowy była w Wiedniu Wassergrasse 23.

Nadesłane.

Za tę rubrykę redakcyja nie odpowiada.

100.000 koron i 4 razy po 25.000 koron są główną wygrana wielkiej loteryi wystawy jubileuszowej, które tylko z odroczeniem 20% gotówką wypłacone będą. Zwracamy uwagę Szan. czytelników, że 1 oiągnienie nieodwołalnie 25. czerwca się odbędzie.

